

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA NA TERENIE SZKOŁY W SYTUACJI ZAGROŻENIA PRZEMOCĄ, UŻYCIEM NIEBEZPIECZNEGO NARZĘDZIA LUB WTARGNIĘCIEM NAPASTNIKA

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Cel procedur

1. Celem niniejszych procedur jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, nauczycielom, pracownikom szkoły oraz wszystkim osobom przebywającym na terenie placówki.

2. Procedury określają zasady postępowania w przypadku:

- pojawienia się na terenie szkoły osoby posiadającej nóż lub inne niebezpieczne narzędzie;
- wtargnięcia napastnika do budynku szkoły;
- zagrożenia atakiem z użyciem niebezpiecznego przedmiotu;
- posiadania przez ucznia przedmiotu mogącego stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia;
- kierowania gróźb wobec uczniów lub pracowników szkoły;
- agresywnego zachowania osób przebywających na terenie szkoły;
- wystąpienia bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia.

3. Procedury obowiązują wszystkich pracowników szkoły, niezależnie od zajmowanego stanowiska.

4. Nadrzędną zasadą wszystkich działań jest ochrona życia i zdrowia osób przebywających na terenie placówki.

§ 2. Podstawowe zasady bezpieczeństwa

1. Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego reagowania na sytuacje mogące stanowić zagrożenie.

2. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia należy niezwłocznie powiadomić numer alarmowy 112, gdy tylko można to zrobić bezpiecznie, nie opóźniając działań chroniących uczniów.

3. Pracownik nie musi oczekiwać na zgodę dyrektora, aby wezwać służby ratunkowe.

4. Zabrania się podejmowania działań mogących niepotrzebnie narazić uczniów lub pracowników na niebezpieczeństwo.
5. Pracownicy szkoły powinni zachować spokój, ograniczać panikę oraz wydawać uczniom jasne i krótkie komunikaty.
6. W zależności od charakteru zagrożenia należy zastosować ewakuację lub schronienie w bezpiecznym pomieszczeniu.
7. Nie należy podejmować prób samodzielnego rozbrojenia napastnika.

II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POJAWIENIA SIĘ OSOBY POSIADAJĄCEJ NÓŻ LUB INNE NIEBEZPIECZNE NARZĘDZIE

§ 3. Zasady postępowania

W przypadku zauważenia osoby posiadającej nóż lub inne niebezpieczne narzędzie, której zachowanie wskazuje na możliwość użycia przemocy, pracownik szkoły zobowiązany jest do:

1. Zachowania spokoju i oceny bezpośredniego zagrożenia.
2. Niezwłocznego powiadomienia policji poprzez numer alarmowy 112, gdy tylko można to zrobić bezpiecznie.
3. Przekazania dyspozytorowi informacji dotyczących:
 - dokładnej lokalizacji szkoły;
 - miejsca przebywania osoby stwarzającej zagrożenie;
 - rodzaju posiadanego narzędzia;
 - zachowania osoby;
 - ewentualnej liczby osób poszkodowanych.
4. Powiadomienia dyrektora szkoły lub osoby go zastępującej, jeśli można to zrobić bezpiecznie.
5. Ostrzeżenia osób znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie zagrożenia.
6. Oddalenia uczniów od miejsca zagrożenia.
7. Zastosowania ewakuacji, jeśli istnieje bezpieczna droga oddalająca od sprawcy.
8. W przypadku braku możliwości ewakuacji – zapewnienia schronienia uczniom w najbliższym bezpiecznym pomieszczeniu.
9. Niepodejmowania prób odebrania niebezpiecznego narzędzia.
10. Niewchodzenia w konfrontację z napastnikiem.
11. Wykonywania poleceń policji po przybyciu funkcjonariuszy.

Zabrania się organizowania ewakuacji prowadzącej w kierunku miejsca przebywania napastnika.

III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA NA TEREN SZKOŁY

§ 4. Postępowanie w sytuacji bezpośredniego zagrożenia

W przypadku wtargnięcia do szkoły osoby stwarzającej bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia należy zastosować zasadę:

UWAŻAJ – UCIEKAJ – UKRYJ SIĘ – UDAREMNIJ ATAK (4U)

Schemat 4U jest pomocą w podejmowaniu decyzji, a nie sztywną kolejnością czynności.

UWAŻAJ: rozpoznaj zagrożenie bez zbliżania się do sprawcy i bez wysyłania uczniów po informacje. **UCIEKAJ:** wybierz bezpieczną drogę oddalającą od zagrożenia. **UKRYJ SIĘ:** jeśli ucieczka nie jest bezpieczna, zabezpiecz pomieszczenie. **UDAREMNIJ ATAK:** wyłącznie jako ostateczność. Powiadom 112 równolegle z ochroną uczniów, gdy można to zrobić bezpiecznie.

A. Ewakuacja

Jeżeli istnieje bezpieczna możliwość opuszczenia miejsca zagrożenia, nauczyciel powinien:

1. Niezwłocznie wyprowadzić uczniów z zagrożonej części budynku.
2. Wybrać drogę ewakuacji prowadzącą z dala od napastnika.
3. Polecieć uczniom pozostawienie plecaków i innych przedmiotów.
4. Zachować opiekę nad uczniami wymagającymi szczególnego wsparcia.
5. Przenieść grupę w bezpieczne miejsce oddalone od strefy zagrożenia.
6. Sprawdzić obecność uczniów.
7. Powiadomić służby lub osobę koordynującą działania o miejscu przebywania grupy.

Jeżeli część uczniów znalazła się poza grupą, nie należy wracać po nich w kierunku zagrożenia; trzeba przekazać służbom ich liczbę i ostatnią znaną lokalizację.

8. Nie wracać do budynku bez wyraźnego polecenia uprawnionych służb.

B. Schronienie w pomieszczeniu

Jeżeli ewakuacja jest niemożliwa lub stwarza większe zagrożenie, nauczyciel powinien:

1. Wprowadzić uczniów do najbliższego bezpiecznego pomieszczenia.
2. Zamknąć drzwi.
3. Jeśli jest to możliwe i bezpieczne, zabezpieczyć drzwi przed otwarciem.

4. Odsunąć uczniów od drzwi i okien.
5. Polecić uczniom wyciszenie telefonów komórkowych.
6. Ograniczyć hałas i przemieszczanie się.
7. Nie otwierać drzwi osobom, których tożsamość nie została potwierdzona.
8. W miarę możliwości przekazać służbom informacje o lokalizacji grupy.
9. Pozostać w bezpiecznym miejscu do momentu uzyskania wiarygodnego potwierdzenia ustania zagrożenia.

C. Postępowanie w przypadku kontaktu z napastnikiem

1. Należy unikać gwałtownych ruchów i zachowań mogących sprowokować agresję.
2. Nie należy podejmować prób negocjowania lub rozbrajania napastnika, jeżeli wymagałoby to narażenia życia.
3. Priorytetem jest stworzenie możliwości oddalenia uczniów od zagrożenia.
4. UDAREMNIJ ATAK – wyłącznie jako ostateczność, gdy życie jest bezpośrednio zagrożone i nie ma bezpiecznej możliwości ucieczki ani ukrycia. Nie jest to nakaz podejmowania walki; ewentualne konieczne działania obronne należy oceniać stosownie do okoliczności i obowiązującego prawa.
5. Po przybyciu policji należy wykonywać polecenia funkcjonariuszy.

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POSIADANIA PRZEZ UCZNIĄ NOŻA LUB INNEGO NIEBEZPIECZNEGO PRZEDMIOTU

§ 5. Zasady postępowania

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń posiada niebezpieczny przedmiot, należy:

1. Zachować spokój i ustalić podstawowe okoliczności zdarzenia.
2. Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
3. Zapewnić bezpieczeństwo pozostałym uczniom.
4. Nie dopuszczać do gromadzenia się innych dzieci wokół ucznia.
5. Nie przeszukiwać siłowo ucznia ani jego rzeczy osobistych.
6. Nie podejmować prób odebrania przedmiotu siłą.
7. W miarę możliwości prowadzić spokojną komunikację z uczniem, zachowując bezpieczny dystans.
8. W przypadku bezpośredniego zagrożenia, gróźb, wymachiwania przedmiotem lub agresywnego zachowania niezwłocznie wezwać policję.

9. Jeżeli uczeń dobrowolnie odłoży przedmiot, zabezpieczyć miejsce tak, aby inne osoby nie miały do niego dostępu, bez niepotrzebnego manipulowania przedmiotem.

10. Powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych ucznia.

11. Sporządzić notatkę służbową ze zdarzenia.

12. W porozumieniu z dyrektorem określić dalsze działania wychowawcze, profilaktyczne i psychologiczno-pedagogiczne.

§ 6. Działania pedagoga i psychologa szkolnego

Pedagog i/lub psycholog szkolny:

1. Przeprowadza rozmowę z uczniem po ustaniu zagrożenia, jeżeli pozwala na to jego stan.

2. Ustala możliwe przyczyny zachowania oraz czynniki ryzyka.

3. Współpracuje z wychowawcą i rodzicami ucznia.

4. Ocenia potrzebę objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

5. W uzasadnionych przypadkach rekomenduje konsultację w poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej specjalistycznej placówce.

6. Dokumentuje podjęte działania zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole.

7. Wspólnie z dyrekcją i wychowawcą planuje działania zapobiegające ponownemu wystąpieniu podobnego zdarzenia.

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU GRÓŻB ATAKU NA SZKOŁĘ

§ 7. Zgłoszenie groźby

Procedura dotyczy groźb przekazywanych:

- osobiście;
- telefonicznie;
- za pośrednictwem wiadomości SMS;
- przez komunikatory internetowe;
- w mediach społecznościowych;
- za pośrednictwem innych uczniów.

W przypadku otrzymania informacji o planowanym ataku należy:

1. Potraktować zgłoszenie poważnie.
2. Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.

3. Zabezpieczyć dostępne dowody, w szczególności wiadomości, zrzuty ekranu oraz informacje o czasie i źródle zgłoszenia.
4. Nie rozpowszechniać gróźb wśród uczniów.
5. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia zadzwonić pod numer 112.
6. W przypadku gróźb zawiadomić policję.
7. Nie podejmować samodzielnych działań mających na celu ustalenie lub zatrzymanie potencjalnego sprawcy.
8. Zapewnić bezpieczeństwo osobom, wobec których kierowane były groźby.
9. Sporządzić dokumentację zgłoszenia i podjętych działań.
10. Wdrożyć odpowiednie wsparcie psychologiczno-pedagogiczne.

VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEJ OSOBY DOROSŁEJ NA TERENIE SZKOŁY

§ 8. Postępowanie pracowników

W przypadku pojawienia się agresywnej osoby dorosłej pracownik szkoły powinien:

1. Zachować spokój.
2. Nie wdawać się w kłótnię.
3. Zachować bezpieczny dystans.
4. Nie dopuszczać do kontaktu agresywnej osoby z uczniami, o ile można to zrobić bezpiecznie.
5. Powiadomić dyrektora szkoły.
6. W przypadku gróźb lub bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia wezwać policję.
7. Nie podejmować prób siłowego usunięcia osoby z budynku.
8. Przekazać policji informacje o zachowaniu i miejscu przebywania osoby.
9. Po zakończeniu zdarzenia sporządzić notatkę służbową.

VII. PROCEDURA UDZIELANIA POMOCY OSOBIE POSZKODOWANEJ

§ 9. Pierwsza pomoc

W przypadku wystąpienia obrażeń na skutek ataku lub innego zdarzenia niebezpiecznego należy:

1. Ocenić bezpieczeństwo miejsca zdarzenia.

2. Nie podchodzić do poszkodowanego, jeżeli nadal znajduje się on w bezpośrednim zasięgu napastnika.
3. Niezwłocznie wezwać pomoc pod numerem 112.
4. Podać dokładną lokalizację osoby poszkodowanej.
5. Udzielić pomocy przedmedycznej zgodnie z posiadanymi umiejętnościami i wskazówkami dyspozytora.
6. W przypadku silnego krwawienia zastosować bezpośredni ucisk rany, jeśli jest to możliwe i bezpieczne.
7. Nie usuwać przedmiotu wbitego w ciało poszkodowanego.
8. Kontrolować stan świadomości oraz oddech osoby poszkodowanej.
9. Zapewnić dostęp ratownikom medycznym do miejsca zdarzenia, jeśli nie wiąże się to z narażeniem innych osób.
10. Po przejęciu poszkodowanego przez służby medyczne przekazać wszystkie istotne informacje dotyczące zdarzenia.

VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA PO ZAKOŃCZENIU ZAGROŻENIA

§ 10. Działania dyrektora szkoły

Po ustaniu bezpośredniego zagrożenia dyrektor szkoły:

1. Weryfikuje, we współpracy ze służbami, bezpieczeństwo budynku.
2. Ustala liczbę uczniów i pracowników przebywających na terenie szkoły.
3. Organizuje pomoc osobom poszkodowanym.
4. Informuje rodziców o zaistniałej sytuacji w zakresie dopuszczonym przepisami o ochronie danych osobowych.
5. W razie potrzeby organizuje odbiór uczniów przez uprawnionych opiekunów.
6. Powiadamia właściwe instytucje zgodnie z obowiązującymi przepisami.
7. Organizuje dokumentowanie zdarzenia.
8. Podejmuje decyzję dotyczącą dalszej organizacji zajęć.

§ 11. Działania pedagoga i psychologa szkolnego

Pedagog i psycholog szkolny:

1. Zapewniają uczniom możliwość uzyskania wsparcia emocjonalnego.
2. Rozpoznają potrzeby uczniów będących świadkami zdarzenia.

3. Wspierają nauczycieli w prowadzeniu rozmów z uczniami.
4. Udzielają rodzicom informacji o możliwych reakcjach dzieci na sytuację kryzysową.
5. Identyfikują uczniów wymagających specjalistycznej pomocy.
6. W razie potrzeby współpracują z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz innymi instytucjami pomocowymi.
7. Monitorują funkcjonowanie uczniów po zdarzeniu.
8. Podejmują działania profilaktyczne mające na celu odbudowanie poczucia bezpieczeństwa.

Nie należy wymuszać na uczniach szczegółowego opowiadania o traumatycznym wydarzeniu ani organizować obowiązkowego odtwarzania jego przebiegu.

IX. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW SZKOŁY W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA

§ 12. Dyrektor szkoły

Dyrektor:

1. Odpowiada za organizację systemu bezpieczeństwa na terenie placówki.
2. Zapewnia pracownikom dostęp do aktualnych procedur.
3. Wyznacza osoby odpowiedzialne za koordynowanie działań w sytuacjach kryzysowych.
4. Organizuje szkolenia pracowników.
5. Nadzoruje realizację procedur bezpieczeństwa.
6. Współpracuje z policją, strażą pożarną i innymi właściwymi instytucjami.

§ 13. Nauczyciele

Nauczyciele:

1. Zapoznają się z procedurami bezpieczeństwa.
2. Reagują na wszystkie sygnały świadczące o możliwości wystąpienia zagrożenia.
3. Zapewniają bezpieczeństwo uczniom pozostającym pod ich opieką.
4. W sytuacji zagrożenia stosują ewakuację lub schronienie zależnie od okoliczności.
5. Informują dyrekcję o zdarzeniach mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa szkoły.
6. Nie podejmują działań wykraczających poza ich kompetencje i mogących narazić uczniów na dodatkowe niebezpieczeństwo.

§ 14. Pedagog i psycholog szkolny

Pedagog i psycholog:

1. Wspierają rozpoznawanie zachowań mogących wskazywać na zagrożenie przemocą.
2. Współpracują z nauczycielami i wychowawcami.
3. Prowadzą działania profilaktyczne dotyczące agresji, przemocy i sposobów reagowania na zagrożenie.
4. Wspierają uczniów przejawiających zachowania agresywne.
5. Udzielają pomocy uczniom doświadczającym przemocy.
6. Współpracują z rodzicami i odpowiednimi instytucjami.
7. Organizują wsparcie psychologiczno-pedagogiczne po sytuacjach kryzysowych.

§ 15. Pracownicy administracji i obsługi

Pracownicy administracji i obsługi:

1. Zwracają uwagę na osoby wchodzące na teren szkoły.
2. Reagują na nietypowe i niepokojące zachowania.
3. Niezwłocznie informują dyrekcję o zauważonych zagrożeniach.
4. W sytuacjach bezpośredniego zagrożenia wzywają odpowiednie służby.
5. Wspierają działania organizacyjne związane z ochroną uczniów.

X. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I ORGANIZACYJNE

§ 16. Zapobieganie sytuacjom niebezpiecznym

W celu ograniczenia ryzyka wystąpienia sytuacji zagrażających bezpieczeństwu szkoła podejmuje następujące działania:

1. Monitoruje zasady wchodzenia osób postronnych na teren placówki.
2. Przypomina pracownikom zasady reagowania na sytuacje niebezpieczne.
3. Zapewnia sprawność dostępnych systemów bezpieczeństwa.
4. Sprawdza drożność dróg ewakuacyjnych.
5. Określa sposób informowania pracowników o wystąpieniu zagrożenia.
6. W razie potrzeb organizuje odpowiednie szkolenia pracowników.
7. Prowadzi działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy.
8. Uczy uczniów zgłaszania sytuacji niepokojących zaufanym dorosłym.

9. Dostosowuje sposób przekazywania informacji do wieku i możliwości psychofizycznych uczniów.

10. Współpracuje z rodzicami oraz instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo.

11. Zapoznaje Uczniów z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa, w czasie godzin wychowawczych, w sposób dostosowany do wieku, bez wywoływania niepotrzebnego lęku.

§ 17. Zapoznanie z procedurami

1. Wszyscy pracownicy szkoły powinni zostać zapoznani z treścią procedur. Zapoznanie powinno być poświadczone własnoręcznym podpisem.

XI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 18.

1. Procedury stanowią element wewnętrznego systemu bezpieczeństwa Podstawowej Ekologicznej Szkoły Społecznej w Rumii.

2. Dokument jest spójny z obowiązującymi w placówce zasadami bezpieczeństwa, planami ewakuacji oraz Standardami Ochrony Małoletnich.

3. Procedury wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez dyrektora szkoły.

ZAŁĄCZNIK NR 1

KARTA SZYBKIEGO REAGOWANIA DLA PRACOWNIKÓW SZKOŁY

W PRZYPADKU ZAGROŻENIA NOŻEM LUB WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA:

1. **UWAŻAJ, ZACHOWAJ SPOKÓJ.** Nie wywołuj paniki.
2. **WEZWIJ POMOC** – 112, gdy można to zrobić bezpiecznie. Nie czekaj na zgodę przełożonego.
3. **CHROŃ UCZNIÓW.** Oddal ich od miejsca zagrożenia.
4. **UCIEKAJ.** Jeżeli istnieje bezpieczna droga ucieczki, wyprowadź uczniów.
5. **UKRYJ SIĘ.** Jeśli ewakuacja nie jest bezpieczna, zamknij pomieszczenie i odsuń uczniów od drzwi oraz okien.
6. **UDAREMNIJ ATAK** wyłącznie jako ostateczność przy bezpośrednim zagrożeniu życia, gdy ucieczka i ukrycie są niemożliwe. Nie podejmuj niepotrzebnej konfrontacji.
7. **WYKONUJ POLECENIA POLICJI.**

Przykładowe zgłoszenie alarmowe

„Zgłaszam zagrożenie w Podstawowej Ekologicznej Szkole Społecznej w Rumi.

Na terenie szkoły znajduje się osoba posiadająca niebezpieczne narzędzie.

Osoba przebywa w [dokładna lokalizacja].

Informacje o osobach poszkodowanych: [liczba lub brak informacji].

Proszę o pilną interwencję policji”.

ZAŁĄCZNIK NR 2

KARTA ZGŁOSZENIA INCYDENTU

ZAGRAŻAJĄCEGO BEZPIECZEŃSTWU Data zdarzenia:

.....

Godzina zdarzenia:

Miejsce zdarzenia:

Osoba zgłaszająca:

Opis sytuacji:

.....

.....

Podjęte działania:

.....

.....

Czy wezwano służby?

TAK / NIE

Godzina powiadomienia:

Osoby powiadomione:

Informacje o osobach poszkodowanych:

.....

Dalsze zalecenia i działania:

.....

Data i podpis osoby sporządzającej:

.....

PODSTAWA PRAWNA I MATERIAŁY

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności art. 68 ust. 1 pkt 6 dotyczący wykonywania przez dyrektora zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom podczas zajęć organizowanych przez szkołę.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
3. Materiały Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczące bezpieczeństwa w szkołach, w tym poradnik „Bezpieczna szkoła”.
4. Materiały Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczące reagowania na wtargnięcie napastnika do placówki oświatowej.
5. Obowiązujące procedury bezpieczeństwa Podstawowej Ekologicznej Szkoły Społecznej w Rumi.
6. Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w placówce.

ZATWIERDZAM

Dyrektor Podstawowej Ekologicznej Szkoły Społecznej w Rumi

.....

Data: